

Vesilintujen poikuelaskenta

Lajin- ja iän määrittäminen

Sari Holopainen 2022, Luonnontieteellinen keskusmuseo, LUOMUS

LAJIN MÄÄRITTÄMINEN

Kuvissa yleisten lajien la-ikäluokan poikasia: sinisorsa, tavi ja haapana.

Jouhisorsa, telkkä ja tukkasotka.

Isokoskelo, haahka ja valkoposkihanhi.

Merihanhi

Kyhmyjoutsen ja laulujoutsen

Kuvat: Sari Holopainen, Pentti Runko ja Veli-Matti Väänänen

Kuvissa kuikkien, uikkujen ja rantakanojen poikasia. Näille lajeille ikäluokitusta ei tarvitse tehdä.
 Silkkiuikku ja härkälintu.
 Kaakkuri ja mustakurkku-uikku.
 Nokikana ja liejukana.
 Kuvat: Sari Holopainen ja Veli-Matti Väänänen

IÄN MÄÄRITTÄMINEN

Vesilintujen ikäluokittelu perustuu poikasen koko suhteessa emoon, ruumiinmuoto sekä untuva- ja höyhenpeitteisten alojen suhteeseen (Pirkola & Högmänder, 1974 Suomen Riista 25:50-55). Ikäluokkia on seitsemän. Ikäluokkaa IIIa seuraa juveniilivaihe, jolloin poikaset ovat jo lentokyyisiä.

Ia Aivan pienet kirkasväriset untuvapallot

Ib Pienet, hieman haalistuneet untuvikot. Poikaset palleromaisia, kaula ja pyrstö tuskin erottuvat.

Ic Pienehköt, haalistuneet untuvikkopoikaset. Untuvan väri ja kuviointi on haalistunut himmeäksi. Kaula ja pyrstö erottuvat.

IIa Alle puolikasvuiset poikaset. Ensimmäiset höyhenet ovat havaittavissa rinnassa ja kyljillä.

IIb Puolikasvuiset poikaset. Valtaosaksi höyhenpeitteiset poikaset, joilla untuvaa on vielä laajalti näkyvissä kaulassa ja selässä. Siipisulat ovat puhkeamassa tupesta.

IIc Yli puolikasvuiset poikaset viimeisin untuvin. Untuvaa näkyy enää vain niskassa ja selässä. Siipisulat ovat puhjenneet ja tupet näkyvät sulkien tyvillä

IIIa Lähes täysikasvuiset höyhenpeitteiset poikaset. Untuvaa ei enää näkyvissä. Siipisulkien tupet ovat peittyneet höyhenten alle, mutta sulat kasvavat yhä.

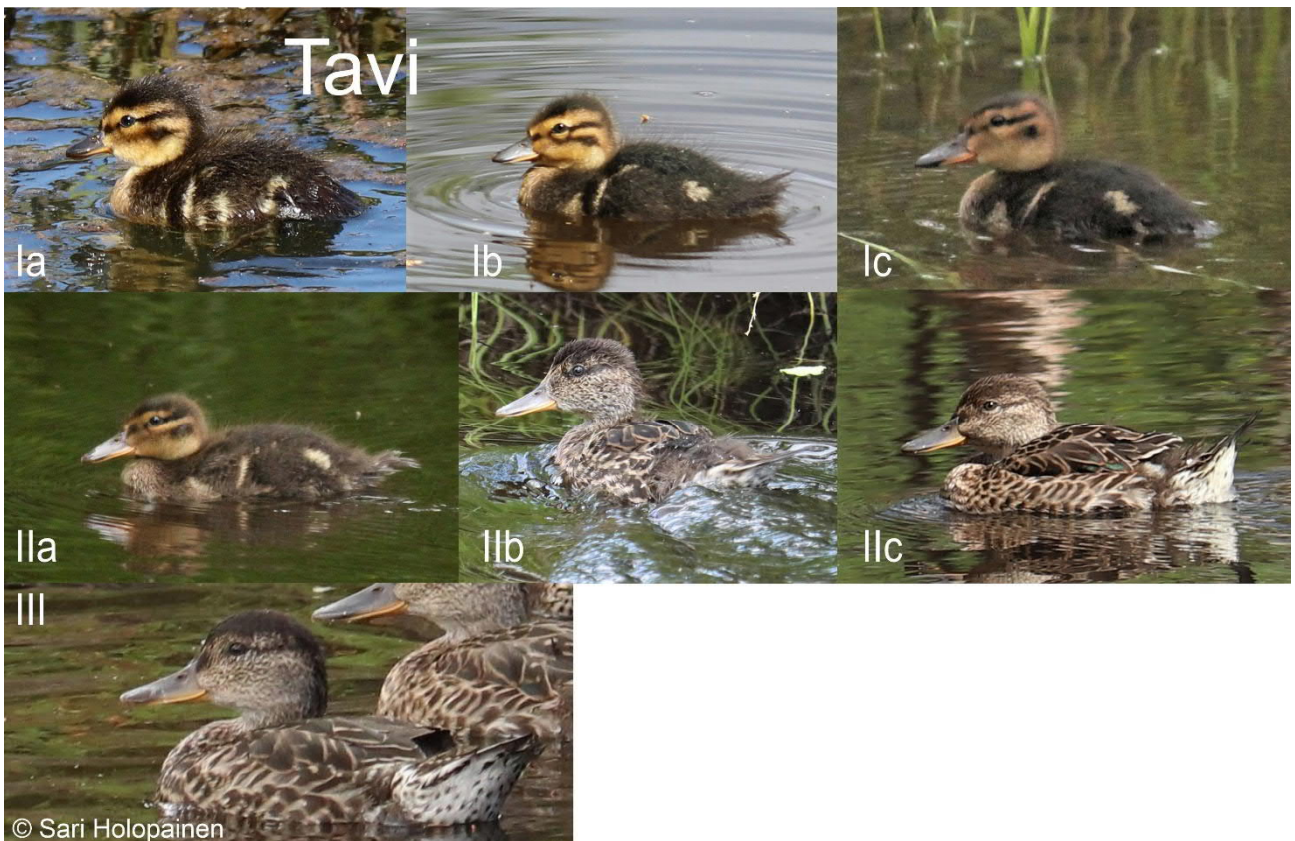
Havaintolomakkeeseen merkitään myös, oliko emolintu poikueen mukana. Hätäilevä (usein siipirikkoa esittävä, hätäisesti äännelevä) emo indikoi piilottelevaa poikuetta.

Hätäilevä taviemo.

© Sari Holopainen.

Lajikohtaiset ikäkuvat

Telkkä

Tukkasotka

Laulujoutsen

© Sari Holopainen

Kuvissa puolisuikeltajien osin höyhenpeitteisiä poikasia. Sinisorsa ja harmaasorsa.
Tavi ja haapana.
Jouhisorsa ja lapasorsa.
© Sari Holopainen ja Veli-Matti Väänänen

Kuvissa sukeltajasorsien osin höyhenpeitteisiä poikasia. Telkkä, tukkasotka, punasotka.
© Sari Holopainen & Veli-Matti Väänänen

